

CHIESA EVANGELICA RIFORMATA
GRIGIONESE
BASELGLIA EVANGELICA REFORMADA
DAL GRISCHUN
EVANGELISCH-REFORMIERTE
LANDESKIRCHE GRAUBÜNDEN
LOËSTRASSE 60, 7000 CHUR
TEL. 081 - 257 11 00, FAX 081 - 257 11 01
E-MAIL landeskirche@gr-ref.ch
www.graubuenden-reformiert.ch

Publicaziun nr. 663

Atun 2012

Il Cussegli da la Baselgia evangelica preschenta als consistoris ed als colloquis las suandardas tractandas ed infurmaziuns per tractar quellas, respectivamain per orientaziun.

Cuntegn

I. Consultaziun	4
1. Tractandas	4
II. Communicaziuns/enquistas dal Cussegl da baselgia	5
2. «Furmar la raspada»	5
3. Utensil per la planisaziun annuala da las lavurs	6
4. Constituziun	8
5. Structuras e finanzas	8
6. Rapport davart ils projects colloquials da laver cun attempads	9
III. Rapports colloquials	11
7. Occurrenzas colloquialas	11
8. Instrucziun da religiun 2012/2013	11
9. Visitaziuns d'archiv	12
10. Rapports dals (da las) preditgant(a)s laic(a)s	12
11. Propostas per cudeschs	13
12. Moziuns, intimaziuns e propostas	13

IV. Diversas infurmaziuns	15
13. Elecziuns en il Cussegl grond evangelic	15
14. Remplazzaments per servetschs pastorals	16
15. Resumaziun dals resultats dals colloquis da primavaira	17
16. Proceder cur ch'i vegn tschertgà in(a) reverenda	17
17. Giubileums	20
18. Spedizion dals protocols colloquials	20
19. Colloquis d'atun 2012	22
20. Sessiuns dal Cussegl grond evangelic 2012/2013	22
21. Termins dals colloquis da primavaira 2013	23

I. Consultaziun

1. Tractandas

I na dat naganas tractandas.

II. Communicaziuns/enquistas dal Cussegl da baselgia

2. «Furmar la raspada»

Per sustegnair la laver cun il model “Furmar la raspada” en las plaivs, regiuns e colloquis, ha il Cussegl da baselgia decis da metter a disposiziun ils instruments sequents:

1. Rev. dr. Markus Ramm che ha gidà d’elavurar il model, stat sco incumbensà da la baselgia chantunala dalunga a disposiziun per tut las dumondas enturn “Furmar la raspada”.

Contact:

Pfr. Dr. Markus Ramm
Voa Baselgia 2A
7078 Lenzerheide
Telefon 081 384 32 22
E-Mail: markus.ramm@gr-ref.ch

2. Tenor l’organigram en l’agiunta a “Furmar la raspada” èn talas persunas da contact er previsas sin il livel da la raspada e dal colloqui.

Perquai supplitgain nus las plaivs / cuminanzas da pastoraziun da reparter la responsabladad per la laver da “Furmar la raspada” ad in ressort en lur suprastanzas (p.ex. instrucziun da religiun u furmaziun). Las persunas correspondentes èsi da communitgar cun ils protocols colloquials. Nua ch’i n’entra nagina communicaziun, vala automaticamain il presidi sco persuna da contact.

Nus supplitgain ils colloquis da numnar ina persuna or dal ravugl dals collavuraturs (impiegà u voluntari) sco persuna da contact responsabla per la laver “Furmar la raspada”. En

gronds colloquis, nua che la collavuraziun tranter las plaims capita meglier en differentas sut-regiuns, pon quai er esser pliras persunas. Nua ch'i na dat nagina communicaziun, vala automaticamain il presidi dal colloqui sco persuna da contact.

3. Per novs projects en il rom da “Furmar la raspada” metta il Cussegl da baselgia a disposiziun contribuziuns unicas. Ins po dumandar contribuziuns enfin 50 % dals custs budgetads fin CHF 3'000.- per project. Las dumondas èsi da far sin formulars (descripziun e budget dal project) ch'ins po retrair da www.gr-ref.ch sut «GemeindeBilden». Els èn d'inoltrar a l'incumbensà rev. Markus Ramm per mauns dal Cussegl da baselgia. Per entant pon ins inoltrar dumondas enfin la fin da l'onn 2013.

Projects che vegnan sustegnidls dal Cussegl da baselgia e che han tuttina problems finanzials vegnan renviads a la Lia protestanta d'agid dal Grischun. Tenor reglament nov dat quel sostegn finanzial supplementar or da ses fond da projects.

En la speranza che uschia vegnia promovì ina buna lavur efficazia cun “Furmar la raspada”, giavischain nus a tut ils collavuraturs, voluntaris e commembers d'uffizis bleras bunas ideas e plaschair vi da la realisaziun.

3. Utensil per la planisaziun annuala da las lavurs

Il Cussegl da baselgia recumonda als consistoris ed als collavuraturs (surtut reverendas e diacons socials resp. diaconas socialas) da far diever dal nov utensil per la planisaziun e fixaziun da lur miras ed intenziuns. Quel sostegna ils consistoris ed ils collavuraturs en

L'organisaziun da las lavurs ch'i dat e pussibilitescha ina planisaziun transparenta da las lavurs.

- Las lavurs pon vegnir repartidas gistamain sin collavuraturcun differents pertschients d'engaschament, temps da lavur e dretg da vacanzas.
- Tenor ils basegns da las raspadas pon vegnir fixads differents accents da lavur (annuals) dals singuls collavuraturc.

L'utensil consista d'in fegl da lavur Excel. Quel pon ins emplenir cun las lavurs planisadas. Per diversas activitads èn fixads temps normads. Preparar e celebrar in cult divin da la dumengia p.ex. è fixà cun 10 uras da lavur, mintga lecziun incl. preparaziun cun 1.75 uras da lavur.

La tabella Excel calculescha automaticamain l'entir pensum da lavur planisà d'ina persuna u d'in team ed evaluescha la planisaziun er statisticamain tenor champs da lavur. In pitschen manual declera finamira e scopo da l'utensil e dat in'introduziun per il diever.

Ils sinodals ed ils diacons socials resp. diaconas socialas han già survegnì l'utensil. Commembers dals consistoris al pon dumandar da la baselgia chantunala. En occasiun da la dieta per presidents e presidentas als 17 da november vegn preschentà l'utensil per la planisaziun annuala da las lavurs.

Tar dumondas p.pl. sa volver a:

Kirchenratsaktuar

Pfr. Kurt Bosshard

Loëstrasse 60, 7000 Chur

Telefon: 081 257 11 00, E-Mail: kurt.bosshard@gr-ref.ch

4. Constituziun

In bun sboz preliminar da la constituziun cun visiuns è ussa avant maun. Da quest sboz preliminar èsi ussa d'elavurar in sboz per la consultaziun. Per quai vegn installada ina cumissiun da constituziun. La primavaira 2013 proponan ils colloquis persunas interessadas; il Cussegl grond evangelic elegia il zercladur / gün 2013 questa cumissiun ed approvescha la descripziun dal project cun plan da termins e budget.

5. Structuras e finanzas

En art. 5 al. 1 dal sboz preliminar da la constituziun ha quai num: “L’extensiun e la grondezza da las plaivs vegnan definidas entras lescha.” Quest artitgel na bitta betg grondas undas. Messa en dumonda vegn la quantitat da las plaivs numnada en las explicaziuns. Blers crititgeschan che las plaivs na possian uschia betg decider, sch’ellas vulessan fusiunar. La collavuraziun en las regiuns haja da crescher da sut ensi.

Facturs che recumondan ina refurma structurala e finanziala:

- i mancan resursas per ina vita ecclesiastica multifara en las singulas raspadas
- diminuziun dals commembers en quasi tut las plaivs (cun excepziun d’in pèr paucas plaivs pli grondas)
- il futur svilup social (populaziun multiculturala, societad pli veglia, damain medis finanzials)

Il Cussegli da baselgia intimescha d'organisar en ils colloquis e/u en las regiuns forums da discussiun. El intimescha da far diever dals instruments "Furmar la raspada" ed "Utensil per la planisaziun annuala da las lavurs". Models da glistas da controlla, contracts da collavuraziun e fusiun stattan a disposiziun en la Loëstrasse.

Il Cussegli da baselgia vul far frunt al svilup finanzial che vegn ad esser pli difficil en l'avegnir. Sco emprima mesira recumonda el a las plaivs, d'examinar la necessitat da mintga expensa materiala. Tar ina midada da persunal èsi d'examinar la lavur e l'extensiun dal post. Tar la midada da reverendas applitgescha il Cussegli da baselgia ils criteris dal quadern verd (classificaziun da las plaivs) ed adattescha ils pertschients tenor la midada dal numer da commembers.

A media vista vegn il Cussegli da baselgia a proseguir pli restrictivamain tar contribuziuns ad edifizis ecclesiastics e centers da la raspada. Per la controlla dal budget vegnan elavuradas directivas impegnativas per l'economia da finanzas. A lunga vista èsi indispensabel da surlavurar l'egalisaziun da finanzas.

6. Rapport davart ils projects colloquials da lavur cun attempads

La fasa da trais onns per la realisaziun da projects da lavur cun attempads è terminada. Ussa vegnan sistematicamain mess ensemens tut ils projects e lur realisaziun en ils singuls colloquis. Il rapport correspondent vegn preschentà l'atun al Cussegli grond evangelic che al duai er sancziunar.

Gia oz pon ins dir che la decisiun fundamentala, da metter a disposiziun als colloquis tra is onns a la lunga mede considerabels per la laver cun attempads, ha manà ad ina fitg gronda varietad da mesiras concretas e persvadentas. L'impuls finanzial ha manà en divers colloquis a da quella, da manar vinavant u d'intensivar schizunt las experientschas fatgas cun la laver cun attempads, er sch'il project sco tal è terminà.

Perquai po vegnir attestà als colloquis la capacitat da cumenzar e da realisar projects cun success. Questa qualitat stat er en il center dal nov model “Furmar la raspada” da la baselgia chantunala. En quest rom vegn el sviluppà vinavant.

III. Rapports colloquials

7. Occurrenzas colloquialas

Il Cussegl da baselgia spetga il rapport davart las occurrenzas colloquialas dapi il colloqui d'atun 2011 sco conferenzas pastorals, retratgas, occurrenzas a favur da la scolaziun da perfecziunament, festas cirquitalas ed uschia vinavant. Quests rapports servan sco bursa d'ideas per auters colloquis. Perquai fan indicaziuns precisas davart referent(a)s e temas in bun servetsch. En la proxima publicaziun da primavaira vegnan questas indicaziuns publitgadas.

8. Instrucziun da religiun 2012/2013

Il Cussegl da baselgia dumonda er per quest onn da scola las datas per l'instrucziun da religiun entras il post da l'instrucziun da religiun.

Tar problems areguard l'instrucziun da religiun en l'onn da scola 2012/13 pon las plaivs sa volver a la manadra dal post da l'instrucziun da religiun.

Fachstelle Religionsunterricht
Pfrn. Ursula Schubert-Süssstrunk
Welschdörfli 2, 7000 Chur
Tel. 081 252 62 39
E-Mail: ursula.schubert@gr-ref.ch

9. Visitaziuns d'archiv

Tar mintga midada en la pravenda èsi da far ina visitaziun d'archivs extraordinaria da la part da la pravenda da l'archiv. Dapi l'atun 1991 vegn quella fatga d'in commember da la cumissiun d'archivs da la baselgia chantunala. Il Cussegl da baselgia supplitgescha las suprastanzas dals colloquis dad esser attentas ch'il president da la cumissiun d'archivs, rev. Kurt Bosshard, Loëstrasse 60, 7000 Chur (tel. 081 257 11 00, e-mail: kurt.bosshard@gr-ref.ch) vegnia infurmà, avant che in u ina reverenda u provisur(a) fa midada. Quel infurmescha il visitatur responsabel.

10. Raports dals (da las) preditgant(a)s laic(a)s

Ils preditgants laics / las preditgantas laicas scrivan per mauns dal colloqui responsabel in rapport davart lur activitads durant l'onn 2011/2012, quai tenor art. 13 cif. 6 dal "Reglement davart la legitimaziun per servetschs pastorals en il Grischun" (910).

Il Cussegl da baselgia spetga quests raports ensemes cun il protocol colloquial per invista. Sch'in(a) preditgant(a) laic(a) vul sa retrair dal servetsch, basti da notar quai en il protocol.

Proxima dieta per preditgant(a)s laic(a)s: sonda, ils 27 d'october 2012.

11. Propostas per cudeschs

Ils colloquis pon proponer cudeschs per la biblioteca pastorala evangelica e trametter lur giavischs cun il protocol colloquial a l'actuariat dal Cussegl da baselgia.

Il bibliotecar, rev. dr. Jan-Andrea Bernhard, Castrisch, retschaiva gugent propostas per la cumpra da cudeschs che correspundan als novs criteris.

e-mail: pastoralbibliothek@gr-ref.ch

12. Moziuns, intimaziuns e propostas

Il colloqui po tenor art. 21 cif. 3 da la constituziun da la Baselgia evangelica refurmada dal Grischun surdar moziuns, intimaziuns e propostas al Cussegl da baselgia.

I sto esser evident, sch'i sa tracta d'ina moziun, d'ina intimaziun u d'ina proposta. I sto er esser evident, sch'i sa tracta d'ina moziun, intimaziun u proposta d'in colloqui entir tenor art. 21 da l'urden da gestiun dal Cussegl da baselgia, u d'ina moziun, intimaziun u proposta d'ina persuna singula tenor art. 23 dal medem urden. Tar tut las moziuns, intimaziuns u propostas d'in colloqui sto vegnir nudà il resultat precis da las votaziuns.

Sch'il Cussegl da baselgia accepta moziuns, vegnan quellas suttamessas als colloquis ed a la sinoda per la consultaziun. Suenter vegnan questas tractadas definitivamain dal Cussegl grond evangelic. Moziuns acceptadas han per consequenza ina midada da la lescha. Sch'il Cussegl da baselgia refusa moziuns, motivescha el quai en il rapport uffizial.

Sch'il Cussegl da baselgia accepta intimaziuns e propostas, ha el la possibilità da vegnir sez activ en il senn da quellas. Sch'il Cussegl da baselgia refusa intimaziuns e propostas, motivescha el quai en il rapport uffizial.

IV. Diversas infurmaziuns

13. Elecziuns en il Cussegli grond evangelic

En sia sessiun d'atun ha il Cussegli grond evangelic d'eleger:

- Elecziun d'in president u d'ina presidenta ed elecziun d'in vicepresident u d'ina vicepresidenta dal Cussegli da baselgia or dals commembers dal Cussegli da baselgia elegids gia al cumentzament da stad.

Cumposiziun dal Cussegli da baselgia (perioda d'uffizi 2013/2016):

decan rev. Thomas Gottschall, Trimmis (2011/2014)

Barbara Hirsbrunner-Marquart, Scharans

Christoph Jaag, Schiers

rev. Roland Just, Disentis

rev. Miriam Neubert, St. Peter

dr. Frank Schuler, Chur

Andreas Thöny, Landquart

- Elecziun d'in commember en il presidi dal Cussegli grond evangelic

Cumposiziun dal presidi (perioda d'uffizi 2010/14):

Irma Wehrli-Rudin, Davos Platz, presidenta

GR Andreas Thöny, Landquart, 1. vicepresident

Pfr. Thomas Widmer, St. Moritz, 2. vicepresident

Marlen Walter-Kohler, Safien Platz, dumbravuschs

GR Urs Zweifel, Küblis, dumbravuschs

L'emprim vicepresident dal Cussegli grond evangelic, Andreas Thöny, Landquart, è en la sessiun da primavaira

vegnì elegì sco commember dal Cussegli da baselgia. .
Perquai sorta el dal Cussegli grond evangelic.

Cun il protocol pon ils colloquis inoltrar propostas per l'elecziun.

- Elecziun d'in vicepresident u d'ina vicepresidenta dal Cussegli grond evangelic.

Ils candidats vegnan communitgads al Cussegli grond evangelic ensemens cun l'invit a la sessiun.

14. Remplazzamenti per servetschs pastorals

Tgi che tschertga remplazzamenti per servetschs pastorals chatta indicaziuns tar remplazzants pussibels sin duas glistas che vegnan manadas dal secretariat dal Cussegli da baselgia.

- La glista generala dals remplazzants, resp. remplazzantas chattais Vus sin la website da la baselgia chantunala www.gr-ref.ch sut: Downloads – Formulare – «Stellvertreterliste».
- Il secretariat maina er ina glista da remplazzants resp. remplazzantas che stattan a disposiziun ad ina tscherta data. Tgi che dovrà in remplazzament a curta vista, po far diever da questa glista supplementara en il secretariat dal Cussegli da baselgia.

Il Cussegli da baselgia dat als sinodals ed ad autras persunas legitimadas al servetsch pastoral la possibilità da s'inscriver en questas glistas en il secretariat dal Cussegli da baselgia.

- Tgi che vul s'inscriver u sa laschar stritgar sin la glista generala, s'annunzia p.pl. per mail tar il secretariat da la baselgia chantunala (claudia.tinner@gr-ref.ch).
- Tgi che vul s'inscriver en la seconda glista (dependenta da la data), trametta il formular correspondent al secretariat dal Cussegl da baselgia. Il formular actual chattan ins sin la website da la baselgia chantunala: www.gr-ref.ch – Downloads – Formulare – «Stellvertretungen Meldeformular».

15. Resumaziun dals resultats dals colloquis da primavaira

Furmaziun en musica sacrala en il Grischun (KIMUGR)

Tut ils colloquis sustegnan il contract interecclesiastic ed acceptan ils statuts. Singuls commembers dals colloquis 7 e 10 èn da l'avis ch'i sa tractia d'ina sur-reglamentaziun.

16. Proceder cur ch'i vegn tschertgà in(a) reverenda

Sch'i vegn tschertgà in(a) nov(a) reverenda, recumandain nus il proceder sco seguа:

1. Infurmar l'actuar dal Cussegl da baselgia, ch'in(a) reverenda ha dà la demissiun.

Il Cussegl da baselgia fixescha a maun dals commembers actuels ed ils criteris dal “quadern verd” (classificaziun da las plaivs) da nov il pertschient da la plaza e communitgeschan quel al consistori da la raspada.

2. Il consistori decida, sch'el vul tschertgar sez in reverenda u sch'el vul installar ina cumissiun per quai. La cumissiun per eleger in reverenda vegn per regla tschernida da la radunanza generala.
3. Consistoris e cumissiuns per eleger in reverenda vegnan supplitgads da prender si contact cun il Cussegl da baselgia, avant che cumenzar a tschertgar in reverenda. Persunas da contact èn il decan, il commember dal Cussegl da baselgia cun il departament “Structuras e dumondas da dretg” ed il actuar dal Cussegl da baselgia.

Igl è er d'avantatg da sclerir cun il colloqui, sch'igl è inditgà da resguardar basegns regiunals en connex cun la tscherna d'in reverenda.

4. Il consistori examinescha il profil per la persuna tschertgada ed al formulescha.
5. Sboz d'in inserat.
L'actuar dal Cussegl da baselgia è gugent pront da leger l'inserat criticemain e da dar cussegls, avant che quel vegn publitgà. L'inserat po vegnir publitgà en la pressa, mabain er sin la website da la baselgia chantunala.
6. Tut ils interessents che n'èn betg sinodals, duain vegnir examinads da l'actuar dal Cussegl da baselgia sch'els pon vegnir elegids en nossa baselgia chantunala. Las actas da las candidatas e dals candidats che vegnan en dumonda èsi perquai d'inoltrar a l'actuar dal Cussegl da baselgia, avant ch'i dat discurs cun ils interessents. I valan ils criteris dals regulativs 910 e 911.
7. Tar candidaturas da reverendas ordinad(a)s a l'ester decida il Cussegl da baselgia davart las cundiziuns. En la pli gronda part dals cas èsi da far in “examen supplementar”

che cumpiglia er in praticum pastoral da quatter emnas en il Grischun.

L'actuar dal Cussegl da baselgia è gugent pront da declarar ad interessents senza l'elegibilitad tras il concordat, qualas cundiziuns ch'els han d'emplenir avant ch'els pon vegnir impiegads provisoricamain.

8. Tar mintga candidatura tutgan adressas da referenza. Il Cussegl da baselgia recumonda da dumandar en mintga cas dapli che ina referenza. En incumbensa d'in consistori u d'ina cumissiun per eleger in reverenda po l'actuar dal Cussegl da baselgia dumandar er referenzas da la baselgia d'origin.
9. Sche in(a) reverenda po vegnir elegì senza esser sinodal, sto el(la) vegnir impiegà(da) provisoricamain enfin ch'el(la) vegn recepi(da) en la sinoda. Cumenzar cun la lavur pon els be cun in permess en scrit dal Cussegl da baselgia. Per ch'i dettia il permess sto il contract da provisiun resp. d'engaschament vegnir inoltrà al Cussegl da baselgia.
10. Ina elecziun tras la radunanza generala vala adina sut la resalva da la recepziun en la sinoda.
11. Suenter la recepziun en la sinoda dumonda il consistori il Cussegl da baselgia da confermar l'elecziun. Il Cussegl da baselgia suttascriva la conferma, cur ch'igl è avant maun en scrit il contract da lavur definitiv. Cur che la conferma da l'elecziun è suttascritta da la plaiv, dal resp. da la reverenda e dal Cussegl da baselgia, è l'engaschament definitiv.

12. L'installaziun capita suenter la recepziun en la sinoda tras il preses colloquial resp. la presidenta colloquiala u in remplazzant.

17. Giubileums

Las suprastanzas dals colloquis ed ils consistoris pon communitgar en il protocol colloquial giubileums da servetsch d'impiegad(a)s ecclesiastic(a)s e da collavuratur(a)s voluntar(a)s. Sco giubileums da servetsch van 20, 25 u 30 onns da servetsch.

Questas communicaziuns pon vegnir agiuntas al protocol u er vegnir communitgadas separadamain ed en scrit a l'actuar dal Cussegl da baselgia: Kurt Bosshard, Loëstrasse 60, 7000 Cuira. Giubilars e giubilaras survegnan sper la renconuschienscha da la plaiv u dal colloqui ina charta d'engraziament dal Cussegl da baselgia.

Tgi che ha laverà dapli che 20 onns per ina plaiv e dat ussa si sia activitad, po er vegnir communitgà. El(la) survegn in document.

Igl è indispensabel, che las communicaziuns al Cussegl da baselgia davart giubileums cuntegnan ils numbs entirs e l'adressa precisa. Plinavant sto vegnir notada la funcziun ed ils onns precis dal servetsch. Be il num en il protocol dal colloqui, per mail u per telefon na basta betg.

18. Spediziun dals protocols colloquials

Nus essan cuntents, sche Vus tramettais ils protocols en furma electronica pli svelt pussibel. (word u pdf, a: kurt.bosshard@gr-ref.ch), per che nus possian cumenzar

cun l'evaluaziun. Moziuns e decisiuns p.pl. marcar visiblamain.

Ils protocols sin palpìri e suttascrits èsi da tramerter enfin ils 30 da settember 2012 a:

Evangelisch-reformierte Landeskirche Graubünden
Pfr. Kurt Bosshard
Loëstrasse 60
7000 Chur

Preavis: Ils protocols dals colloquis da primavaira 2013 èsi d'inoltrar enfin ils **15 d'avrigl 2013**.

19. Colloquis d'atun 2012

Colloqui I	Sur igl Uaul	19 da sett.
Colloqui II	Schons-Avers-Val Rain-Mesauc	20 da sett.
Colloqui III	Sut igl Uaul	12 da sett.
Colloqui IV	Cuiria	11 da sett.
Colloqui V	Signuradi-Tschintg vitgs	19 da sett.
Colloqui VI	Scanvetg - Churwalden	12 da sett.
Colloqui VII	Engiadin'Ota - Bregaglia - Poschiavo - Sursés	5 da sett.
Colloqui VIII	Engiadina Bassa - Val Müstair	29 d'avust
Colloqui IX	Partenz	19 da sett.
Colloqui X	Tavau - Alvra	12 da sett.

20. Sessiuns dal Cussegli grond evangelic 2012/2013

Mesemna 14-11-2012	di entir	edifizi dal cussegli grond
Mesemna 5-6-2013	suentermezdi	edifizi dal cussegli grond
Mesemna 13-11-2013	di entir	edifizi dal cussegli grond

21. Termins dals colloquis da primavaira 2013

Nus supplitgain ils actuars e las actuaras da notar en il protocol ils termins dals colloquis da primavaira 2013.

Cuira, fanadur 2012

Cussegli da la Baselgia evangelica

Lini Sutter-Ambühl

presidenta

Kurt Bosshard

actuar